

Jánosháza és Vidéke

Társadalmi és helyi érdekű hetilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre	8 korona
Félévre	4 korona
Negyedévre	2 korona

Kiadja: a Jánosháza és Vidéke lapkiadóvállalat.

Dr. MARTON ADOLF

felelős szerkesztő.

NOVÁK PÁL

szerkesztő.

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez intézendők.

Megjelenik minden szombaton.

Nyitlatter sora 40 fillér. Hirdetések meg-
egyezés szerint közöltetnek.

A balatonvidéki vasut.

(Dr.) Még meg sem nyílt az új vasut, már mi deputációztunk a kereskedelmi miniszternél s államtitkárnál, hogy az a vasut ne csak azon vidék érdekét szolgálja, hanem tekintsenek reánk is. Ha ott a kormány jóindulatából kötélysorszám hullik az áldásból, jusson nekünk legalább egy morzsányi.

A deputáció szónoka Eitner Zsigmond, Sümeg agilis és derék képviselője volt. Hatalmas érvekkel bizonyította állításait, hogy az a szakvasut hasznosított úgy lesz, ha Tapolcától Bobáig is fővonal lesz.

Ez által a Grác és Budapest felé, a gyorsvonatokon tapasztalt tulzsufolt-ságon is segítve lesz.

Igéretet kaptunk.

A vasut megnyílt, a menetrend is úgy lett összeállítva, hogy ezen vidék közönségének elmehet a kedve arra utazni Budapest felé. Holott aránylag az ut

Tapolca felé rövidebb, így olcsóbb is lenne.

A sümegi és keszthelyi laptársaink mult héten vezércikkükben azon vasut-ügyben tartott értekezletet foglalkoztak. Természetes, hogy minden lap a maga városáért harcol. Ezen mozgalomról örömmel veszünk tudomást, mert ha eredménnyel jár, Jánosházának is hasznára válik.

Eitner Zsigmond sümegi képviselő volt ismét az értekezleten a szószóló, a következő kéréssel fordultak a miniszterhez:

1) A Balatonszentgyörgyről 3 óra 20 perckor induló vonatoknak Keszthelyen legyen csatlakozása, mert most 9 perccel előbb indul Tapolca felé. Ekkor ismét meglesz az összeköttetés Nagykanizsáról Sümegnek Ukkig. Az ellenkező összeköttetés érdekében viszont az Ukkról 11 óra 41 perckor induló vonat csatlakozzék szintén Keszthelyen.

2) Az új balatonparti vasut Sümeg és vidékének Budapesttel való forgalmában édes keveset használt. Ez a va-

sut, amelyhez oly sok reményt fűztünk, ránk nézve mauppság nagyon kevés értékkel bír, mert most is a jóval hosszabb győri kerültre vagyunk utalva. Hogy a balatoni vasuton mi is közlekedhessünk, Tapolcán összeköttetést kell létesítenünk. Ez olyképen történhetik, hogy a Balatonszentgyörgyről 7 óra 46 perckor induló vonatoknak Tapolcán legyen csatlakozása, a Budapestről 3 óra 50 perckor induló vonattal s jöjjön föl Ukkig (esetleg Sümegig) s másnap oly időben térjen vissza, hogy a Tapolcáról reggel 4 óra 5 perckor Budapestre induló gyorsvonattal-jamát legyen összeköttetés.

3) Régi óhajításunk, hogy a Tapolcáról reggel 4 óra 42 perckor Ukkra induló vonat úgy közlekedjék, hogy Ukkon ne kelljen 1 óra 35 percig várakozni, mert ez hosszadalmas várakozás, ezt a különben alkalmas közlekedést Budapesttel szinte értéktelenné teszi.

4) Végül közvetlen kocsikat kérünk ismét, hogy ki-beszállásnak eleje vétessék

New-yorki hangulat.

— Utikép.

Írta: Vértési Károly.

Százsoros milliomosok, az Astor testvérek, János, Jakab és William, egy előkelő helyen, negy utcát elfoglaló block-on 16 emeletes szállóházat építtettek, az időben legnagyobbat a világon, hogy elhomályosítsa valamennyit, tengeren innen és azon túl. Olyan sokan laknak benne, hogy évek multán se ismerik meg egymást, akár nagyvárosban az emberek. A város köböl épült Waldorf Hotel ez a szálloda, a badeni család alapítójának nevére. Megnéztük az öt millió dollárba került nehézkes építkezésű szállóházat kívülről minden fényességében, tetején a 17-ik szabad emeleten lévő kert, melynek a jó levegőjében, mely a vizek felől jön, üdül a pénzes amerikai. Felvonó-gépek közlekednek éjjel-nappal.

Van a szállodában sok tekeasztal, 1500 szoba, a legtöbb mellett fürdőszoba, öltöző; valamennyi emeleten magas mennyezetű külön

női társalgó-termek, XIV., XV., XVI. Lajos korabeliek, hársónyszerű szőnyegekkel, gobelinekkel, arab- és törökizlésű berendezések; bali-, lakoma-terem 1000—1500 dollárért egy estére, éjjelre; színház; új házaspárok számára berendezett barátságos helyiségek. Dolgozó könyvtár, írószobák, domborművés pazar helyiségek, hivatalszobák; vasuti- és gőzhajózási-, színházi jegyek kaphatók; van bankterme. A háznak külön orvosa, gyógyszer-tára, ékszerésze, divatárusa, kalapos, szabója és borbélyja; újságáruháza, névjegynyomdája van. Feldülmulhatatlan berendezés. Természetesen minden drága itt, a new-yorki előkelő társadalmi élet jeggecedő pontján. Egy ing mosása, vasalása egy negyed dollár. A napi 10.000 dollár bevételén felül kezdődik csak a haszon. A pazarabb lakosztályokért elfizetnek naponta 100—500 dollárt. Jól töm-ködjé meg a zsebét, aki ide száll, mert a dugszagú emberek szállodája ez, tele ragyogó tükrökkel, értékes festményekkel. Az egyik emeleten három zenekar is játszik, anélkül, hogy fent, lent, mellette bárkinek a nyugal-mát zavarná.

A Waldorf-szálló híres és gazdag embereknek a találkozó helye. Henrik porosz herceg is itt szállt meg. Az interparlamentáris kongresszus magyar csoportjának 50 tagja vett ebben a szállodában lakást, az igazgatóság egy szalont ingyen bocsátott a rendelkezésükre. Magyar cimereket a szállóház alatt az épület-homlokzat részén.

A szálloda ezüstkészlete megnyitáskor 1,250,000 koronába került. A vízvezeték évi díja 250,000 korona. Az alkalmazottak száma 1631, műszaki személyzete 115 tagból áll. A napi átlagos bevétel 100,000 korona. Pincéiben 20,000 tanna szentet tartanak társalókban bányász-sztrájk esetére, mert csupán csak fehérruhát 65,000 darabot mosnak ki naponta.

A Central Parkhoz érünk. Mellette és a Parkon túl a Fifth Avenue-nek csaknem kétharmad része van még hátra, olyan hosszú az. Nem győzzük meg idővel, de meggyőződünk arról, hogy New-York az újvilágunk nemcsak a legnagyobb, de leggazdagabb városa, az egész világon pedig kereskedelmi tekintetben csak Londonnak enged, de ha így halad, eléri és túlszárnyalja.

Mi a szerelem?

Bóhó szíveknek dőre vágya,
Eloszló csalfa délibáb,
Rablekkek édes, örök álma,
Földi menyország, vak világ.

Boldogság, amely kinez, éget,
Jóleső, édes fájdalom,
Örömkönnny bánatos szemekben,
Epedő dal az ajkakon.

Álmokból szövött boldog rabság,
Könnnyű teher, hálás panasz,
Vad lángok közt szelid melegség,
Fájó reménység, bús vigasz.

Dobogó szívek mélyén élő
Sivár való, tündér mese,
Titkos, óvargó élet, melynek
Nincs vége, csupán kezdete.

* * *

... A szív ha egyszer szerelmes lett,
Akkor örökké az marad.
Csak néha-néha van kivétel,
Ha a szív gyenge s meghazad.

Novák Pál.

Heti krónika.

KÉRELEM. Október 1-én új negyedév kezdődik, felhívjuk a t. előfizetőinket, akiknek előfizetése lejárt, hogy annak megújításáról gondoskodjanak.

Kiadóhivatal.

Affaire az izr. templomban. Midőn Mózes az égő csipkebokorhoz akart lépni, egy hang szólalt meg: »A hely, hova most lépni akarsz, szent hely.« Tudtunkkal a templom is szent hely, mert Isten háza, ahova a hívők mennek Istent dicsérni, hozzá fohászolni és könyörögni. Azon hely megsértése a

Az 1699. évben csak 6000 lakosa volt New-Yorknak, ime 200 év után látjuk, tudjuk, mivé lett.

Egy praktikus, New-Yorkot, Brooklyn, Hobokent és New-Jersey-t ábrázoló képeslevező-lapon találok a legújabb adatokat. Ezek azok: A világ második legnagyobb városának területe 359 négyszög mérföld. Vízpartjának hosszúsága 350 mérföld. Rendőre van 7725. Katona és tartalékos 8531. Templomok 1198, színház 2, könyvtár 720. Huszonötzerrel több a nő, mint a férfi. Minden hatodik percben egy gyermek születik, minden tizenhárom percben házasság kötődik, minden hét percben egy ember hal meg.

New-York várossal 1898. évben egyestült Brooklyn város és még más kisebb, határos község. New-Yorknak az utolsó öt év alatt 549.952 lélekkel, tehát 10%-kal lett több a lakosainak száma. A városok történetében nincs eset ilyen szaporodásra, melyhez azonban a kivándorlók nagyon hozzájárultak. Olyannyira, hogy New-York város lakosainak talán csak egynegyede a törölmetszett bennszülött.

legdurvább, annak a lealacsonyítását korcsma helyiséggé, bűnnek tartják.

Nem gondolt erre Kohn Arnold, ideiglenes elnök Jánosházán, az újévi ünnepjük alkalmával. Az ünnep alkalmával szokás a templomban az oltár előtt Mózes 5 könyvéből egyes részleteket felolvasni. A templomgondnok ott áll, míg a felolvasás véget nem ér. A felolvasásokhoz felhívnak néhány tagot, mikor is az illetőnek alkalma nyílik jótékony-ságot gyakorolni. Az újév napján felhívták az ideiglenes elnököt, Kohn Arnoldot is, mikor a templomgondnok figyelmeztette a szokásokra. Kohn Arnold erre mintegy magából kikelve, mivel megsértve érezte az elnöki méltóságát, mivel őt figyelmeztették, gondolván magában én vagyok az elnök, aki itt parancsol, aki dirigál, aki egyedül ur itt a templomban, (mit szól majd ehhez Burucs Galsárol) aki representálja a községet a templomban és kint a világban, a gondnok felé fordulva az oltár előtt, durva kifejezessel illette.

A tett maga jellemzi az embert. Mi csak annak a véleménynek adunk kifejezést, hogy egy olyan egyén, aki a templomban megfélemez magáról ennyire, nem méltó a község bizalmára, nem érdemli meg azon állást, amelyet betölt. Vegyük csak komolyan a dolgot. Ha valakinek vendégei vannak s valamely vendég a házigazda jelenlétében egy másikat megsért, akkor a házigazda megvédi és ha a sértés oly durva, hogy nem érdemel mást, mint kiutasítást, akkor az illetőt kiutasítja. Ilyen eset ritkán fordul elő, mert legtöbbször tekintettel vannak arra, hogy kinek vannak és kinek a vendégszeretét élvezik. Nem sértik meg a házigazdát, nem is merik.

Az a Kohn Arnold az Istenházában volt, ahol mindenkinek az imáját az Isten hallgatja meg, ahol mindenki egyforma. Hát ott szabad gorombáskodni, mert az Isten azonnal nem utasítja rendre, mert az Isten nem figyelmeztetheti, hogy az a hely, ahol áll, az szent hely? Mert annak a kezét nem érezheti azonnal a nyakán? Hát miben áll az Istenfélelem, miben áll az Istentisztelet?

Reméljük, a képviselőtestület tudni fogja, mi a kötelessége?

Visszaélt a község bizalmával, tehát mondjon le. A hitközségnek nem szerez, ugyáltszik, dicsőséget.

A templomgondnok beadta lemondását.

Keresztelő Erdődy Sándor grófnál. Eényes családi ünnepélynek volt tegnap színhelye a vépi kastélyban, ahol Erdődy Sándor gróf fiát keresztelte meg dr. István Vilmos megyés püspök és ezen ünnepi alkalom számos arisztokrata családot hozott össze a vépi kastélyban. A keresztelők résztvevők: Seibern grófnő, Vecsera bárónő, szül. gróf Bissingen Malgi, Bissingen Irén grófnő, gróf Draskovics Pál és neje, báró Ambrózy Lajosné, báró Ambrózy Teréz, gróf Erdődy Ferencné szül. Oberndorf Ilona grófnő, csilagkeresztes palotahölgy, Oberndorf Anna palotahölgy. Dr. István Vilmos megyéspüspök, udvarával tegnap vonult ki a vépi kastélyba. Utjára elkísérték Boda János püspöki titkár, Maitz Ede, Rozmann József udvari papok, Rosenblüh Antal Szentlőrincről, Németh Pál pecői esperes, Óra Gyula vépi plebános, Mez-

gár Lőrinc szentlőrinci káplán és Varga Gábor grófi nevelő. A keresztelési szertartás a kastély emeleti kisszalóujában ment végbe, ahol délszaki növényekkel díszített oltár volt felállítva. A keresztelői tisztet gróf Festetich Kálmán és gróf Erdődy Ferencné vállalták magukra. Festetich Kálmán gróf azonban a családi ünnepélyen más elfoglaltsága miatt nem jelenhetett meg és így az újszülöttet a család legidősebb fia, gróf Erdődy Ferenc tartotta keresztelői alá. A keresztelőn még ott voltak gróf Erdődy Sándor gyermekei: Péter, Pál és Mariette komtesz. A keresztelőn az újszülött Antal, Kálmán, Dénes, Ferenc, Sándor és Mária nevet nyert.

Kötelező bejelentés. Szolgabírói rendelet értelmében, minden idegen, aki 24 órán túl itt tartózkodik, büntetés terhe mellett azonnal bejelentendő. Célszerű volna bejelentési űrlapokat nyomtatni, amelyek díjtalanul kaphatók a városházán, így a község tudná, mely kérdésekre kell megfelelni.

Engesztelő-ünnep. Szombaton, szept. 25-én lesz az izraeliták nagy napja: a jomkipur. Hosszúnak mondják, mivel egyik napnyugtától a másikig bűjtölnek s imádkoznak.

A budapesti szenzáció. Annak az általános érdeklődésnek hódolunk mi is, mely ma a levegő meghódítása kérdésében az elmélet foglalkoztatja, mikor Bleriot Budapesti fel szállása alkalmából az aviatikai kérdésnek a zsurnalisztikában legalaposabb ismerőjét, Révész Gyulát, kitűnő hírlaptársunkat, a Budapesti Hírlap szerkesztőségi tagját szólaltatjuk meg, aki ma lapunk hasábjain igen érdekesen ír a kérdéstről. Ime a költő fejedelem Jókai Mór álmának valósulása. »A XX. század regényében« egy ismeretlen fémet használnak föl a repülőgép megvalósítására s jön helyette a motoros aeroplan, jön Bleriot, a La-Manche merész átrepülője. Fővárosi tudósítónk mindazoknak, akik az októberi budapesti folszállást vidékről megtekinteni akarják, kettőt ajánlt figyelembe. Most már szállásról való gondoskodást, ámbár maga a látvány delután 5 óra lezajlott s jó tábúhelyek előre való biztosítását. Szerkesztőségünk arra tekintettel, hogy Bleriot a szegénysorsu tudósbetegek emberbaráti alapjának repül föl, kézségesen közvetíti a jegyelőjegyzést. Egyébként pedig közvetlenül is lehet a jegyekért a József Kir. Herceg Szanatorium Egyesületnek (Budapest, Akácfa-utca 30.) írni, ahol azt előjegyzik s az illetőknek postán kézbesítik.

Előfizetőknek. A tápostárs m. kir. vincellériskoláknak az 1910. év jan. 1-én egyenes tanfolyam kezdődik, amelyre legalább 16 éves életkort betöltött, írni és olvasni tudó, ép, erős, egészséges s a gyakorlati munkák végzésére alkalmas testalkatú egyéneket vesznek fel. A felvett tanuló az iskolában ingyen lakást és teljes ellátást kap, s ezért félévi előleges részletekben évi 240 korona tápdíjat köteles a vincellériskolának fizetni. Szegénysorsu polgárok egész vagy fél tápdíjmentességgel is vételhetnek fel, ha szegénységüket hatóságilag igazolják. Az egykoronás bélyeggel ellátott sajátkezűleg írt és aláírt kérvényeket a m. kir. vincellériskoláigazgatóságához címezve f. évi október hó 30-ig kell benyújtani.

Helyreigazítás. Lapunk legutolsó száma technikai okokból késett, ennek kell betudni azt, hogy a korrekтура nem volt kifogástalan, sok helyen egyes szavak, pláne a Nyilvánterben dr. Marton Adolfnak dr. Szenté Jánoshoz intézett sorai csonkán lettek közölve, mert kimaradt a befejező rész, vagyis: olyan egyént, aki orvul régalmazni, sértegetni igen, de elégtételt adni nem mer, hitvány, gyáva embernek tartok.

Elmaradnak a szemlék. A közös hadserég és a honvédség legénységének szemléje az idén is elmarad, de a tízti szemléket megtartják.

Posta Badacsonyan. Szept. hó 21-én, Badacsonyan, új postahivatal nyílt meg: Badacsony-Habcsány név alatt.

Vasúti forgalom. A Tapolcáról délután 5 óra 1 perckor induló 1163-as számú gyorsvonat, a kereskedelmi miniszter 72.287. számú rendeletével I. évi okt. hó 1-től is forgalomba marad, de csak Alsóörsig. Ez volt a Hűdövonat, amely nyáron Tapolcától Budapestig közlekedett.

Szőlősgazdák érdeke. Az új bortörvény értelmében minden szőlősgazda, aki több, mint 4 kataszteri hold szőlővel bír, mustjáról, borairól nyilvántartást vezetni köteles. Eleve figyelmeztetjük a szőlősgazdákat: a szükséges nyilvántartó füzetekről vagy könyvekről idejekorán gondoskodjanak, hogy abba mindjárt a szüret befejezése után a készletet bevezessék. Az a szempont, hogy sokan a mustot és bort rövid időn belül szekták vagy szeretnek eladni, senkit sem mentesít a bornyilvántartás kötelezettsége alól. — Amíg a bor a pincében van, annak mennyiségeért és minőségeért a pince tulajdonosa felel s így esetleges vizsgálatnál a szüreti eredményről és történet változásáról felelni tartozik. Azért szükséges a bornyilvántartó íveket idejében megszerezni, és ha a mustot vagy ubort el is adták, továbbra is megőrizni.

A főváros legelső jogi szemtanuja. Igen sok panasz hangzott el az utóbbi években úgy a szülők, mint a jogi vizsgára készülő ifjak részéről, hogy ezen vizsgára való készülés leküzdhetetlen nehézségekbe ütközik. Dr. Erős Vilmos volt Magyarországon az első, aki e kérdés beható tanulmányozás tárgyává tette és egy olyan intézményt létesített, mely az egész jogászfizuság hozsannával üdvözölt. Évekkel ezelőtt létesített jogi szemnariumát, mely mai fennállásáig óriási lendületet vett és minden tekintetében kielégítette a jogászfizuság igényeit. Sokoldalú megkeresés alapján az intézet államszámviteltani államvizsgai tanfolyamot is létesített, mely a kö-

sítés az öst. államszámviteltani vevőségi szakra, az állami számvevőszékni a számvevőségi szakra, a posta és távirtda igazgatóságánál a számvevőségi szakra, a munkásbiztosító hivataloknál egy a statisztikai, mint a számvevőségi szakra, a magyar államvasutaknál a számvevőségi szakra, az állami zálogházaknál a számvevőségi szakra, a dohányjövődéki igazgatóságánál a számvevőségi szakra; a tengerészeti hatóság; pénzügyigazgatóságok, dohánybevaltó hivatalok, törvényhatósági városok, munkáspénztárak, stb. hivataloknál a számvevőségi szakra, illetve kezelőbiztosító állásokra. Magánhivataloknál rendkívül nagy előszeretettel alkalmazták azokat, akik az államszámviteltani államvizsgát letették. Bővebb felvilágosítással szolgál: Dr. Erős Vilmos jogi szemnariuma, Budapest, VII., Wesselényi-utca 13.

CSEH KÁLMÁN és FIA kész férfi és gyermekruha nagy áruházából

JÁNOSHÁZA, Fő-tér. (Vas-megye.)

Zepelin a repülő gépjével meghódította a világot, mi megnyertük a közönséget a szép és izléses kész férfi- és gyermekruháinkkal. 35 év óta áll fenn Cseh Kálmán és Fia áruháza, az ott vásárolt ruhadrab feltapt az olcsóságaért, kitűnő minőségével és kifogástalan szabásával.

Már raktáron van az őszi és téli idényre mindennemű öltöny, bunda-kabát, különféle szőrmekkel u. m. tigris, vadmacska, opozon, erdélyi, fekete és fehér bőrrel.

Bundák: 70 K-tól felfelé, öltöny 14 K. Öltöltő: télikabát 20 K. Gyermek-kosztüm (téli) 4 K, kabát 7 K.

Raktáron tartunk mindenféle honi, angol és franciá szöveteket.

Kitűnő szabászt, kitűnő munkást tartunk, nehogy a közönség kénytelen legyen nagyobb városba menni. Minden 80 koronán felüli megrendelésnél egy életnagyságu fényképet ajándékozunk. Kivánatra mintagyűjteményünkkel házhoz is megyünk. — Számos megrendelést kér.

CSEH KÁLMÁN és FIA férfi-szabók.

Legalább 12 millió ember kezében fordul meg 1910-ban

a „MAGYAR FÜRDŐKALAUZ”

vasuton, hajókon, szállodákban, vendéglőkben, kávéházakban, fürdő és nyaralóhelyeken, szanatóriumokban, gyógyservezkednél, orvosoknál, kaszinókban. Egyszóval mindenütt megtalálható — ezért a reklám terén nem mindennap kínálkozó kedvező alkalom, — az ezen nagyszabású munkában való hirdetés.

A „Magyar Fürdőkalauz” IV. évfolyama 1910. január havában, tehát csak egyszer egy évben, szokatlanul díszes kiállításban, mint a Magyar Védőegyesület hivatalos közlönye jelenik meg hitelesen igazolandó huszonnégyezer példányban ingyen és bementve lesz szétküldve.

Ezen hűzagpótló és nagy horderejű munkát egész éven át a nagyközönség milliói olvassák, — a hirdetőnek olyan előnyöket biztosít, amelyent semmiféle más reklám által nem érhet el.

A „Magyar Fürdőkalauz”-ban megjelent hirdetés egész éven át folyton szem előtt vannak és akarattal is szembeötlőnek.

A „Magyar Fürdőkalauz” olvasóközönsége vegyes, így mindennemű árucikk hirdetésére kiválóan alkalmas.

Busás kamatot hoz és országos reklámot idéz elő a „Magyar Fürdőkalauz”-ban megjelent minden hirdetés, mert a tapasztalat beigazolta, hogy az eredmény oly nagy volt, hogy a hirdetők önként ajánlották meg hirdetési megbízásukat.

Érték	1/2	1/4	1/8	old.
A hirdetések között:	60	35	20	40
A szöveg alatt:	80	45	25	55
A szöveg közötti színes mellékleten:	70	38	22	45

Kérjük szives hirdetési megbízását soron kívül beküldeni, hogy a hirdetésnek még jó helyet biztosíthassunk.

„MAGYAR FÜRDŐKALAUZ”

ERDŐS JÓZSEF

Telefon 173—17.

Budapest, VI. Eötvös-u. 38. I. 9.

Grammofonok, hanglemezek ■ olcsó áron kaphatók DINKGREVE NÁNDOR ■
könyv- és papírkereskedésében CZELEDDÖM ÖLKÖN.

